

SLOBODNO BACANJE (vaterpolo i košarka)

lopte nogom; igranje šakom, ako prekršaj nije učinjen u vlastitom obrambenom polju; nespošto ponašanje prema protivnici, sucu ili gledaocima. S.b. izvodi se s mjesta prekršaja, a protivnice moraju biti udaljene najmanje 4 m od mjesta izvođenja kazne; 2) košarka: pravo igrača na pokušaj da postigne pogodak neometanim bacanjem lopte u koš s mjesta neposredno iza linije s.b.; izvodi ga igrač na kojem je učinjena lična greška, a pri dosuđenju tehn. grešci, s.b. može izvesti bilo koji igrač. Ako je u trenutku kad igrač započne neprekidnu kretanju bacanja lopte u koš na igraču učinjena lična greška i on postigne pogodak, sudac ga priznaje i dosuđuje još jedno s.b. Ako igrač ne postigne pogodak ili učini novu kretanju nakon zvižduka suca zbog lične greške, sudac pogodak ne priznaje i dosuđuje dva. odn. tri s.b. (pravilo tri za dva). S.b. treba izvesti u roku od 5 sek poslije sučeva uručivanja lopte. Pri njegovu izvođenju ni suci ni igrači obiju ekipa ne smiju se nalaziti unutar prostora za s.b. Izvan prostora s.b. igrači se mogu postaviti između oznaka koje su iscrtane na kosim linijama. Između oznaka najbližih košu stoje dva igrača ekipe u obrani; 3) rukomet: kazna koja se dosuđuje zbog prekršaja pravila igre; izvodi se bez sudačkog zvižduka s mjesta gdje je

učinjena greška; može se izvesti u bilo kojem smjeru; zgoditak postignut iz s.b. se priznaje; ako je greška učinjena između linija slobodnog bacanja i vratarova prostora, onda se s.b. izvodi neposredno ispred linije slobodnog bacanja (deveterac). Pri izvođenju s.b. protivnički igrači moraju biti udaljeni od igrača koji izvodi bacanje najmanje 3 m, odn. neposredno ispred linije vratarova prostora (ako se izvodi deveterac); njegovi suigrači ne smiju stati na liniju slobodnog bacanja ili prekoračiti je sve dok lopta nije napustila njegov dlan. S.b. se dosuđuje zbog: nepravilne izmjene; grešaka vratara; grešaka igrača u vratarovu prostoru; pogrešnog igranja loptom; namjernog upućivanja lopte preko poprečne linije izvan vrata ili uzdužne linije; odugovlačenja igre; grešaka prema protivniku, pogrešnog početnog bacanja; pogrešnog odnosa kod ubacivanja, izbacivanja, slobodnog bacanja, sedmerca i sudačkog bacanja; prekida igre bez povrede pravila; pogrešnog bacanja; grubih ili ponovljenih prekršaja pravila i nesp. ponašanja; 4) vaterpolo: kazna za običan prekršaj i za izbacivanje lopte izvan uzdužnih granica igrališta (aut); izvodi se s mjesta gdje se prekršaj dogodio, izuzev prostora od 2 m, kada se izvodi s linije 2 m nasuprot mjesta gdje se prekršaj dogodio. S.b. treba izvesti tako da drugi igrači mogu vidjeti kad je lopta napustila dlan igrača koji ju je bacio; nakon toga je izvođaču dozvoljeno vođenje lopte prije dodavanja suigraču.

slobodno hvatanje, (engl. mark), ragbi: zaustavljanje lopte u letu koju je prethodno štitario protivnik; igrač koji hvata loptu mora u tom trenutku dodirivati tlo objema nogama i povikati mark. Sudac na taj povik prekida igru i dosuđuje slobodni udarac.

slobodno klizanje, umjetničko klizanje: zajednički naziv za dva dijela natjecanja pojedina i parova: kratki i slobodni sastav. Izvodi se uz slobodno odabranu glazbu, prema kojoj se koreografiraju cjeloviti sastavi koji sadrže elemente slobodnog klizanja: skokove, piruete, korake i ukrasne elemente, te u parovima dizanja, obačene skokove, zajedničke piruete, spirale i dr. Parovi te elemente mogu izvoditi paralelno, držeći se za ruke ili razdvojeno.

slobodno penjanje, alpinizam: uspon u stijeni bez priručnih pomoćnih sredstava kao što su klinovi, zamke, karabineri i dr.

slobodno plivanje, disciplina sp. plivanja u kojoj plivač po vlastitom izboru pliva bilo kojim načinom odn. tehnikom. U natjecanjima svi plivači plivaju tehnikom kralva, koja nije propisana pravilima za s. p., jer je to najbrži način plivanja. Na OI se u s. p. natječe na stazama duž. 100 m, 200 m, 400 m, i 1500 m za muškarce, 100 m, 200 m, 400 m i 800 m za žene, i u štafetama 4X200 m slobodno za muškarce, 4X100 m slobodno za žene. Na PS i PE se osim navedenih disciplina pliva i štafeta 4X100 m slobodno za muškarce, od 1983 i štafeta 4 x 200 m slobodno za žene, a SR se vode još dodatno u disciplinama 800 m za muškarce i 1500 m za žene.

Sloga, Biciklistički klub, osn. 24. VII 1897 u Varaždinu pod imenom Koturaško društvo Sloga. Prvi predsjednik bio je Andrija Siber, a tajnik Luka Lovrenčić. Ne djeluje u toku I svj. rata. a 1923 je obnovljeno djelovanje.

Sloga, Veslački klub, osn. u Zagrebu; njegovi članovi osvojili su PJ u disciplinama: četverac s kormilarom 1965 i 1966; dvojac bez kormilara 1967 i osmerac 1970.

Slovenski sport, nezavisni tjednik za sve sp. grane i sp. kritiku; pokrenut 1926 u Ljub-

ljani; izašao 41 br.; uređivali su ga: S. Sancin, L. Struna i A. Gnidovec.

Slovensko planinsko društvo (SPD), osn. 1893 u Ljubljani i gotovo pola stoljeća gl. nosilac planinarstva u Sloveniji. Do I svj. rata odigralo je važnu ulogu u očuvanju slov. karaktera Julijskih i Kamničkih Alpa. Između dva rata znatno je ojačalo (1919 imalo je 26 podružnica, 3337 članova i 38 kuća, a 1941 broj članova se popeo na 11169). God. 1931 mijenja se centralizirana struktura i podružnice dobivaju veća prava što je pridonijelo bržem razvitku. Sagradilo je brojne planinarske kuće, održavalo tečajeve, organiziralo ekskurzije u zemlji i inozemstvu i prve ekspedicije. Od 1895 izdavalo je mjesečnik Planinski vestnik. Alpinizmu, u užem smislu, počelo je pridavati pažnju prilično kasno. U tom pogledu nadopunjavalo ga je TD Skala.

Slovensko planinsko društvo Trst, osn. 1904 kao podružnica ljubljanske Matice. Arhiv je izgorio s Narodnim domom 1920. Raspušteno je za vrijeme fašističke vladavine i obnovljeno 1946. God. 1978 imalo je oko 700 članova. Zaslužni predsjednici bili su Matej Pretner (prvi predsjednik) i Zorko Jelinčič.

Slovenjgradec, Kuglački klub, osn. u istom imenom gradu; njegove članice osvojile su ekipno PJ 1965 i 1973.

slowfoxtrott → lagani fokstrot

složeno kretanje, niz povezanih pokreta koji zajedno čine koordiniranu cjelinu. To je najčešće tip acikličkog kretanja.

slup (engl. sloop), jedrenje: čamci, manje i srednje jahte s jedrom i jednim flikom.

Slupianek, Ilona (1956), atletska reprezentativka Njemačke DR, članica SC Dynamo (ist. Berlin); omladinska prvakinja Evrope 1973 u bacanju kugle (17,05 m); prvakinja Njemačke DR 1977 sa 21,79 m; i. g. pobjednica na Evropskom kupu. Prva na PE 1978 (22,06 m), na PE 1982 (21,59 m) i na PE 1979 u dvorani, te Evropskom i Svjetskom kupu. Prva na OI 1980 (22,41 m, OR); dvostruka svj. rekorderka sa 22,28 m i 22,45 m (oba u 1980).

Službeni glasnik, bilten, tjednik, izlazio u Zagrebu (1922-24). Podnaslov: Jugoslavenskog Nogometnog Saveza, njegovih Podsaveza, Jugoslavenskog Atletskog Saveza te Zagrebačkog Atletskog Saveza. Urednik: Otokar Pažur. Objavljeno 96 br.

Službeni glasnik Zagrebačkog nogometnog podsava, bilten, tjednik, izlazio u Zagrebu (1924-28 i 1934-40); urednici: Berislav Brčić, Marijan Rieger i Sjepan Heimbach.

službeni trening, 1) automobilizam: obavezna pokusna vožnja svih prijavljenih vozača na treningu prije svakog međ. brzinskog natjecanja u svrhu provjere tehn. sposobnosti; na osnovi rezultata koji postignu na s. t., svakom se natjecatelju određuje startni br. na utrci. S. t. traje ukupno najmanje 2 sata, s tim da se to vrijeme dijeli na 2 jednaka dijela s minimalnim prekidom od 4 sata. Ako se s. t. održava tokom dva dana, svaka vožnja se može dalje dijeliti na 2 dijela uz minimalni prekid od 1 sata. S. t. ne primjenjuje se prije brdskih utrka, reli-krosa i auto-krosa; 2) skijanje: a) na natjecanjima u skijaškim skokovima i letovima od organizatora unaprijed određeno vrijeme za izvođenje probnih skokova, kako bi natjecatelji imali mogućnost upoznatih karakteristika skakaonice prije početka natjecanja. S. t. se održava dan prije natjecanja, a natjecatelji nemaju obavezu sudjelovanja; b) pred natjecanja u spustu za sve prijavljene natjecatelje obavezna po-

I. SLUPIANEK